

MARIANNE EN THEO HOOGSTRAATEN

ZONDEVAL

EEN KOSTBARE HISTORISCHE NALATENSCHAP
BRENGT HET LEVEN VAN EMILIA IN GEVAAR

DE CRIME COMPAGNIE

MARIANNE EN THEO HOOGSTRAATEN

Zondeval

DE CRIME COMPAGNIE

CRÈME DE LA CRIME

© 2017 Marianne en Theo Hoogstraaten

Omslagontwerp: Studio 100%, www.studio100procent.nl

Boekverzorging: Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem

Foto omslag: © Arcangel/Susan Fox

Auteursfoto: Vicky Keulen, PhotograVics

ISBN 978 94 6109 237 3

NUR 305

Meer informatie over De Crime Compagnie op www.crimecompagnie.nl

Proloog

Haar handen zijn achter de rugleuning getrokken en haar polsen zijn pijnlijk stevig tegen elkaar gedrukt en vastgebonden. Ze herinnert zich nog dat ze in een gevangeniswagen werd geduwd, op weg naar de rechtbank. Ergens onderweg stopte de wagen abrupt en volgde een schotenwisseling. Er moet verdovend gas naar binnen zijn gespoten, want dat is het laatste waarvan ze zich bewust was.

Ze voelt een snerpande pijn in haar schouders bij elke beweging die ze maakt en de bovenrand van de leuning snijdt in haar armen. Alleen als ze wat vooroverbuigt wordt de pijn enigszins draaglijk. Dat wordt echter bemoeilijkt door een touw dat meerdere keren rond haar bovenlichaam en de stoel is gewikkeld en strak is aangetrokken. Ze nemen geen enkel risico. Voor de zekerheid hebben ze zelfs haar enkels met touwen aan de stoelpoten vastgemaakt.

Waar is ze, en hoe hebben ze haar hier gekregen? De schemerige ruimte is koud en ruikt muf. Het lijkt een middeleeuwse cel, die dienst kan hebben gedaan als gevangenis of als kloostercel. Aan een kant zit hoog in de stenen muur een klein venster dat spaarszaam licht doorlaat, zodat ze zich een indruk van haar verblijf kan vormen. Het enige schijnsel dat het leven van de arme monnik verlichtte. Er moet toen een brits hebben gestaan en een tafeltje om een kan water op te zetten. Nu is de ruimte leeg en kaal.

Naderende voetstappen onderbreken haar gedachten. Er wordt aan de klink gemorreld en vervolgens zwaait de zware deur open.

De man die als eerste binnenkomt houdt een halogeenlamp omhoog. Van achter een masker nemen kille ogen haar op. Hij stapt opzij om zijn twee metgezellen binnen te laten. Net als hij zijn gekleed in een zwarte monnikspij. De achterste man heeft ook een lamp bij zich, die hij vlak voor haar op de vloer zet.

Met z'n drieën staan ze haar zwijgend op te nemen. Ook al is ze wel wat gewend en is ze tijdens haar opleiding op dit soort intimidaties voorbereid, de dreiging die van het zwijgende drietal uitgaat mist haar uitwerking niet. Ze beseft dat ze machteloos is overgeleverd aan de grillen van die mannen met hun bizarre maskers op.

Is dit een eerste krachtmeting? Wie als eerste zijn mond opendoet heeft verloren? Zij heeft in elk geval weinig te zeggen, dus dat kan lang gaan duren.

De middelste man beweegt. Van onder zijn pij haalt hij een rubberen knuppel tevoorschijn, of nee, een stroomstootwapen! Ze voelt het bloed wegtrekken uit haar gezicht en haar spieren verkrampen. Dit wordt heel zwaar.

Hij verbreekt het stilzwijgen. Het masker dempt zijn stem, maar kan niet verhullen dat die hees klinkt. 'Je kent de regels. Verraad wordt maar op één manier bestraft.' Hij slaat met het wapen in de palm van zijn vrije hand, zoals ze een op actie beluste agent wel eens met zijn gummiknuppel heeft zien doen.

Zou hij haar net zo lang met het stroomstootwapen bewerken tot ze eraan bezwijkt? Of wordt het een afschuwelijke, langdurige doodstrijd terwijl ze levend wordt gevild, de straf die in de statuten van het Genootschap wordt aanbevolen. De kilte van de vloer kruipt haar botten binnen, de greep van de angst omknelt haar keel.

'Hiermee?' Hij houdt het stroomstootwapen omhoog. 'Denk je dat?'

De rotzak heeft haar reactie geregistreerd. Ontspannen, geen emoties tonen, vooral geen angst. Pijn komt veel minder hard aan als al je spieren ontspannen zijn. Haar leermeester had makkelijk

praten, die zat niet in een kleine ruimte met drie griezels, van wie er een een scherp mesje met een rood heft vasthoudt en het haar toont.

‘Wat ons betreft mag je het zelf doen, want je hebt bewezen dat je hier onnavolgbaar dodelijk mee kunt uithalen,’ zegt hij, bewondering veinzend. Hij doet een stap naar voren en legt het mesje naast de lamp op de vloer.

De man heeft een hoge, bijna vrouwelijke stem, met een merkwaardige intonatie. Ze prent hem in haar geheugen. Zowel de hese stem als deze intonatie zal ze voortaan overal herkennen, mits ze hier tenminste wegkomt.

‘Het zal daarna een passende grafgift zijn, kenmerkend voor de overledene,’ voegt hij eraan toe.

De derde man doet ook een stap naar voren en legt een pistool en een mobieltje aan de andere kant van de lamp. ‘En deze twee maken het votief compleet,’ zegt hij. ‘Kijk er maar eens goed naar. Ze hebben je goede diensten bewezen, en de recherche in Rome heeft ze graag aan ons afgestaan toen we de eindbestemming vermeldden.’ Hij heeft een neutrale stem.

Het zwijgen begint weer, alsof het onderdeel is van een ritueel. Zij heeft als enige nog niets gezegd. Dat spel heeft ze in elk geval gewonnen, al zal ze het niet kunnen navertellen. Ze willen dus dat ze zichzelf voor hun ogen de keel doorsnijdt. Zouden ze daar soms op kicken? En hoe willen ze haar zover krijgen? Haar zoveel ondraaglijke pijn bezorgen dat die ene haal met het vlijmscherpe mes een gelukzalige ontsnapping is?

Er lijkt een eeuwigheid verstreken als de middelste man vlak voor haar komt staan. Hij haalt diep adem voordat hij begint te spreken.

‘Wie zich aan de regels houdt en waardevol is voor onze zaak heeft niets te vrezen.’ Hij kijkt haar indringend aan. ‘Helaas zijn we er niet zeker meer van of je de regels niet overtreedt.’

‘Welke regels bedoelt u?’ Haar eerste woorden, en ze ziet kans ze rustig te laten klinken.

‘Geen eigenbelang, geen eigenrichting, onze zaak is jouw zaak, volledige openheid,’ somt hij op.

‘Daar heb ik me toch aan gehouden?’

Het stroomstootwapen schiet naar voren en raakt haar in de hals. Er ontploft iets in haar, het lijkt alsof ze met stoel en al van de vloer wordt getild en terug gesmeten. Ze hapt naar adem, ziet even niets meer.

‘Dit zal de beloning zijn voor elke nieuwe leugen. Je bent taai, maar niemand houdt dit lang vol,’ waarschuwt hij. ‘Je hebt je niet aan alle regels gehouden, maar wellicht ben je toch nog van waarde voor ons.’

‘Een twijfelgeval,’ oordeelt de man van het mesje.

‘Daarom stellen we je nog een aantal vragen,’ vervolgt de middelste man.

Zijn ogen boren zich in de hare, en het kost haar moeite om ze niet neer te slaan.

‘Wat was je werkelijke reden om je bij ons aan te sluiten? Wraak op de Kerk omdat een vunzige paap je broertje op jonge leeftijd heeft misbruikt? Hulp om geld van het Vaticaan los te krijgen voor de brieven van Michelangelo die je zo slim hebt gestolen? Of was er meer? Denk goed na voor je antwoord geeft.’ Het stroomstootwapen komt dreigend omhoog.

Kennelijk heeft ze nog een kans. Dat is het eerste wat door haar heen schiet, maar dan mag ze geen fouten maken. Ze haalt diep adem, haar hersens werken koortsachtig.

‘Hoe bedoelt u, of er meer was?’

Zijn linkerhand gaat omhoog naar het masker. Waarschijnlijk wil hij aan zijn neus of op een andere plek op zijn gezicht krabben, maar is hij even vergeten dat het masker dat belemmert. Dan wisselt hij een snelle blik met de man links van hem.

‘Je hebt Lucio Padovani vermoord. Was dat een persoonlijke wraakneming of eigenrichting?’

‘Was hij soms ook waardevol voor jullie?’

‘Ik stel hier de vragen, jij geeft antwoord,’ klinkt het scherp.

‘Hij was de enige die kon weten dat ik die brieven, waarvoor losgeld van het Vaticaan werd geëist, in mijn bezit had. Hij wilde die brieven hebben om zelf het geld op te kunnen strijken. Daarna zou hij mij uit de weg hebben geruimd. Ik was hem alleen voor. Geen wraak of eigenrichting. Ik noem het zelfbescherming.’

Zijn ogen nemen haar niet onwelwillend op. Het wapen komt niet verder omhoog.

‘Waarom heb je de brieven indertijd niet aan ons afgestaan?’

‘Ze waren mijn eigendom. De regels schrijven niet voor dat leden van het Genootschap hun eigendommen moeten afstaan.’

‘Dat is juist. Daarom hebben we je er ook niet toe gedwongen. We wisten toen alleen nog niet wat er werkelijk in die brieven stond.’

Ze veinst verbazing, kijkt hem vragend aan. ‘Wat bedoelt u?’

‘Ik bedoel dat je ons niet alles hebt verteld.’

‘In de ene brief schrijft Michelangelo aan paus Julius II hoe hij de Kerk en het geloof heeft geprovoceerd met zijn beschildering van het plafond van de Sixtijnse Kapel.’

‘Dat weten we nu wel.’ Hij klinkt geïrriteerd. ‘Het gaat niet om die brief, maar om die andere, uit 1537, aan Vittoria Colonna.’

‘Die was voor mij vooral van belang omdat Michelangelo daarin bekend dat hij een zoon heeft die zal gaan trouwen.’

‘Van belang voor jouw stamboom, dat heb je ons ook al verteld. Maar het belangrijkste heb je verzwegen. Vertel wat er nog meer in die brief staat, Lucrezia.’ Het wapen in zijn hand wijst in haar richting.

‘En vertel ons waar we die brief kunnen vinden,’ voegt de man met de vrouwenstem eraan toe.

Ze sluit haar ogen, doet of ze heel diep nadenkt. ‘Het enige belangrijke wat daarin staat is Michelangelo’s mededeling over zijn zoon.’

‘Belangrijk voor jou misschien. Maar je bent te intelligent om zoiets te missen.’

‘Zoiets?’ Ze fronst haar wenkbrauwen en kijkt hem zo onno-

zel en onwetend mogelijk aan. Intussen malen haar hersens. Waar zijn ze precies achter gekomen? Niemand, behalve zij, heeft die brief gelezen.

‘Wat zou ik dan gemist hebben?’

‘Weleens van Siricus gehoord?’

‘Nee, dat zegt me niets.’

Sneller dan ze van iemand met zijn postuur had verwacht, schiet het stroomstootwapen naar voren en raakt haar hals. De schokgolf is heftiger dan de vorige, haar hoofd lijkt te barsten als de ontplofing erdoorheen jaagt en ze het bewustzijn verliest.

Om haar heen heerst de stilte van een verlaten en mistig strand op een windstille dag. Uit de mist doemen drie zwarte gestalten op, met bizarre maskers voor hun gezicht. Een van de gestalten buigt zich naar voren en voelt haar pols.

‘Dat was stevig,’ hoort ze een hoge stem zeggen. ‘Maar ze is er nog.’

‘En ze komt snel weer bij. Kun je me horen?’

De hese stem. Ze heeft die eerder gehoord. Een belangrijke persoon binnen het Genootschap, herinnert ze zich opeens.

De mist trekt verder op, al blijft haar zicht wazig.

‘Kun je me horen?’ herhaalt de man.

Ze knikt, buigt een beetje voorover om de pijn in haar armen en schouders te verlichten.

‘Ik hoef dit niet te doen, maar dan moet je wel de waarheid vertellen. Ik zal je een beetje op weg helpen. Siricus was de eerste bisschop van Rome die zich paus noemde. In zijn brief aan Vittoria Colonna schrijft Michelangelo over een bijzonder voorwerp dat van die paus is geweest. Wat precies?’

Doodsbang staart ze hem aan. Nog zo’n schok kan blijvende schade aanrichten, als ze die al overleeft.

‘Het spijt me,’ fluistert ze. ‘Ik heb wat u bedoelt misschien wel gelezen, maar ik herinner me er niets van omdat ik naar iets heel anders op zoek was. Daarom vond ik het waarschijnlijk niet van belang.’

De drie staan haar zwijgend op te nemen.

‘Het zou de waarheid kunnen zijn,’ meent de man die het pistool en haar mobiel voor haar heeft neergelegd.

‘Zou kunnen, ja. We gaan maar eens kijken of een ander deel van je geheugen meer prijs wil geven.’ Hij slaat weer met het stroomstootwapen in zijn handpalm. ‘Waarom denk je dat we je hebben bevrijd voordat er een proces tegen je is begonnen?’

‘Ik weet te veel over jullie.’

‘Niet slecht. En je weet vooral hoe we die brieven, of kopieën ervan, in ons bezit kunnen krijgen.’

‘Er is maar één kopie van de brief uit 1509. Die wilde ik gebruiken om het Vaticaan onder druk te zetten. Een kopie van de tweede brief heb ik nooit gemaakt.’

‘Het gaat ons juist om die tweede brief. Je laatste kans, Lucrezia. Waar is die?’

‘Als jullie me nu electrocuteren, dan zal niemand dat ooit te weten komen.’ Een gok! Dit soort mannen wordt niet graag uitgedaagd. Maar ze zullen ook beseffen dat ze letterlijk voor een doodelijk dilemma staan.

‘Als je bereid bent om ons dat goedschiks te vertellen, en als blijkt dat je ons niet bedonderd hebt, krijg je je vrijheid terug, met al die voor jou belangrijke attributen.’ Hij gebaart naar het mesje en haar andere bezittingen.

Goed gegokt! Ze heeft de situatie voldoende beïnvloed om voorzichtig eisen te kunnen stellen.

‘Ik weet nog steeds niet precies waar dit over gaat, maar het is mijn brief. Als het Genootschap uit iets wat erin staat voordeel weet te behalen, dan heb ik het recht daarin te delen.’

‘Recht?’ zegt de man met de neutrale stem scherp. ‘Je hebt informatie voor ons achtergehouden, je bent zonder overleg tot verregaande actie overgegaan. Daarmee heb je alle recht verspeeld.’

‘Het is maar de vraag of u daarin gelijk hebt.’ Het lukt haar om hem min of meer uitdagend aan te kijken.

‘En het Genootschap verplicht zijn leden niet om hun bezittin-

gen af te staan,' zegt de middelste ongeduldig. 'Dat weten we nu wel. Geen herhalingen alsjeblieft. Er rest nog één vraag: hoe komen we aan die brieven?'

Als ze blijft zwijgen maakt ze het voor zichzelf onnodig moeilijk. Uiteindelijk krijgen ze het er toch wel uit.

'Als jullie goed hadden opgelet, hadden jullie dat geweten.'

'Dus toch! Die Nederlandse. We vermoedden al dat ze kopieën uit je appartement had opgehaald. Dat zijn dus de originelen?'

Lucrezia knikt kort. 'Onbegrijpelijk dat jullie nog niet geprobeerd hebben ze van haar af te pakken.'

'Alles heeft zijn moment, en dat was nog niet gekomen. Weet je waar ze die brieven heeft verstopt?'

'We hebben afgesproken dat ze de brieven alleen aan mij persoonlijk zou teruggeven, en ze intussen op een onvindbare plek zou bewaren.'

'Kom nou! En als je plotseling een ernstige ziekte zou krijgen? Of zou doodgaan? Dan zou zij de eigenaar zijn? Jullie hebben vast iets afgesproken waardoor ze de brieven ook aan iemand anders zou kunnen afstaan.'

'Ik zou in dat geval een speciale code hebben bedacht,' oppert de stroomstootman.

Ze doet haar best om neutraal te blijven kijken. 'Niet aan gedacht,' zegt ze, maar zonder de overtuiging die ze had gewild. 'We gingen ervan uit dat ik ze ooit zelf zou ophalen. Ik heb ze meer dan twintig jaar geleden gestolen en er nu pas iets mee gedaan. Nog eens twintig jaar maakt dan ook niet uit.' Zwak, ze voelt het, ze merkt het aan de reactie van de mannen.

Ze rapen het mesje, het pistool en haar mobiel weer op.

'De ultieme behandeling?' vraagt de man die het mesje vasthoudt.

'Dat wil ze blijkbaar,' antwoordt de stroomstootman. 'Maar wel met een fotograaf erbij. De beelden moeten zo angstaanjagend bloedig zijn, dat niemand het nog in zijn hoofd zal halen om ons tegen te werken.'

Florence, zomer 1526

Mirabella slaakte een diepe zucht en liet haar hoofd vermoeid op het kussen zakken. Het lukte haar om Angelina, die het zweet van haar voorhoofd veegde, een flauw lachje te schenken.

‘Dank je wel, lieverd,’ fluisterde ze na een zware hoestbui. Ze greep de hand van haar dochter en kneep er zachtjes in.

‘Ik laat je een poosje alleen, mama, dan kun je wat slapen. De koorts zal nu wel snel zakken.’

‘Dat denk ik ook.’

De koorts zou zakken en een dag of twee wegblijven. Zo was het steeds gegaan. Vervolgens zou de ‘driedaagse koorts’, zoals de slepende ziekte werd genoemd, opnieuw toeslaan, heviger dan eerdere keren. Haar lichaam werd erdoor gesloopt. Ze moest te veel *mal aria*, slechte lucht, hebben ingeademd, volgens de heelmeester. Toen ze de koortsaanval voor het eerst kreeg, had hij haar braakmiddelen en klysmas gegeven. Daarna was hij overgegaan op aderlaten. Niets hielp. Ze werd er alleen maar zieker van, en ze had nu ook nog een zware kou gevat.

‘Zal ik het gordijn dichtdoen?’ vroeg Angelina.

Op dit uur van de dag scheen het zonlicht naar binnen. In de

koelere winterperioden werden kou en vocht erdoor verdreven, maar nu ging ze er extra door zweten, en deed het licht pijn aan haar ogen.

‘Graag,’ zei ze. Ze volgde haar dochter met haar ogen, terwijl die het gordijn dichttrok, dat vanaf een stang aan het plafond rondom het bed hing. Angelina was een aantrekkelijke, jonge vrouw geworden, die overal waar ze kwam de blikken van het manvolk naar zich toe trok. Als ze niet de dochter was geweest van een ongetrouwde moeder, was ze allang getrouwd geweest.

Mirabella had gehoopt om na haar overhaaste vlucht uit Rome hier, in Florence, een nieuw leven te kunnen beginnen. Mensen waren echter wantrouwig. Een mooie vrouw, zonder man en met een niet te verklaren rijkdom, moest wel een courtesane zijn die uit de gratie was geraakt omdat ze twee keer zwanger was geworden. Ze beweerde dat haar achternaam Buonarroti was, maar de Buonarroti die iedereen in Florence kende, was nooit samen met haar gezien.

‘Wil je nog iets drinken, mama?’ vroeg Angelina voordat ze wegging.

‘Nee, dank je. Ik ben doodmoe.’

‘Dan val je vast snel in slaap, dat zal je goeddoen.’

Nadat ze Angelina de deur van de kamer had horen dichttrekken, dwaalden haar gedachten af naar haar zoon, die een paar maanden na haar aankomst in Florence was geboren. Michaël Buonarroti had ze hem genoemd, in de heilige overtuiging dat Michelangelo hem eens als zijn zoon zou erkennen.

Een jaar na zijn geboorte had ze Michelangelo, na lang aandringen van haar vriendin Lucille, een brief gestuurd om hem te vertellen dat hij een zoon had. En toen Lucille met Ariane terugging naar Rome, alweer elf jaar geleden nu, had ze haar vriendin een nieuwe brief meegegeven. Ze zou die persoonlijk aan Michelangelo overhandigen. Het had haar een flinke duit gekost, want zelf was ze de schrijfkunst niet meester. Ze had echter nooit antwoord gekregen.

In datzelfde jaar vestigde ook Michelangelo zich in Florence. Ze was zo blij geweest toen ze dat hoorde. Dagenlang zag ze uit naar zijn bezoek, verheugde zich erop hem met zijn zoon te verenigen. Maar de dagen werden weken, de weken maanden en de maanden uiteindelijk jaren.

Ze had hem een keer van een afstand gezien, toen hij met twee rijk geklede heren stond te praten voor de Basilica van San Lorenzo. Dat was geen situatie om op hem af te stappen en te vragen of hij haar nog kende. Haar trots zou dat trouwens ook niet hebben toegestaan. En zo dreef Michelangelo elk jaar een stukje verder van haar weg, van zijn zoon ook, en dat deed haar nog het meest pijn.

Een hevige hoestbui onderbrak haar gedachten. Er trok een scheurende pijn door haar borst en ze proefde dat ze bloed opgaf. Ze had haar kinderen nog zoveel te vertellen, er was nog zoveel te regelen. Veel tijd was haar daarvoor niet meer gegund, besepte ze nadat ze een nieuwe hoestbui had doorstaan en zich uitgeput liet terugzakken op het kussen.

Door haar tranen heen zag Angelina hoe de pastoor met een doekje heilige olie op het voorhoofd en de handen van haar moeder depte. Zijn stem kwam van ver: ‘Moge onze Heer Jezus Christus door Zijn heilige zalving en Zijn liefdevolle barmhartigheid u bijstaan.’

Michaël keek strak voor zich uit en had moeite zich goed te houden, zag ze toen ze opzij keek. Hij stond naast een hoge kist, waarop ze een kandelaar had gezet om wierookkaarsen te branden. De pastoor had er een kruisbeeld naast gelegd en zette daar nu zijn vaatje met olie bij.

‘Moge Hij u van uw zonden bevrijden en verlichting geven.’ Met een professioneel droevige uitdrukking op zijn gezicht wendde hij zich tot Angelina en Michaël. ‘Ik kan niets meer voor haar doen, jullie moeder is nu in Gods hand. Zoek Hem in jullie gebeden, dan schenkt Hij ook jullie verlichting.’

Angelina had een dikke prop in haar keel en kon alleen maar knikken. Ze ging de pastoor voor de kamer uit en bracht hem naar de deur. ‘Dank u, meneer pastoor,’ fluisterde ze.

‘God zij met je, mijn kind,’ zei hij terwijl hij een hand op haar hoofd legde. ‘En vooral met je moeder.’

Misschien was het niet zijn bedoeling, maar er klonk iets onheilspellends door in zijn stem, alsof hij er niet van overtuigd was dat zijn gebeden en zijn heilige zalving het gewenste resultaat zouden hebben.

Angelina raakte er weer door van slag en liep snel terug naar haar moeders slaapvertrek. Toen ze binnenkwam schokte Mirabella overeind in een verstikkende hoestbui. De lucht was zo zwaar van de wierook, dat ook Angelina’s luchtwegen erdoor werden geprikkeld. Snel doofde ze de kaarsen.

Mirabella wierp haar een dankbare blik toe en maakte een gebaar dat ze iets wilde drinken. Michaël zette een beker water aan haar lippen.

‘Dank je wel. Zo kan ik weer een beetje praten.’ Ze haalde diep adem en probeerde een nieuwe hoestbui te onderdrukken. ‘Ik heb jullie nog zoveel te vertellen, dat ik mijn stem zojuist heb gespaard.’ Ze ging wat verder overeind zitten. ‘Kom alsjeblieft dicht bij me staan,’ fluisterde ze.

‘Je hebt toch wel al je zonden opgebiecht, mama?’ vroeg Angelina bezorgd.

‘Ik weet niet zeker of hij me dan wel absolutie had geschonken,’ zei Mirabella met een scheef glimlachje.

‘Maar...’

‘God kun je niet misleiden, zo’n domme pastoor wel.’ Haar ogen lichtten op. Met de mouw van haar nachthemd veegde ze zweet en olie van haar voorhoofd.

Opeens leek ze weer een beetje op haar moeder van voor haar ziekte, stelde Angelina verbaasd vast. Een korte opleving misschien, voordat de koorts weer in alle hevigheid toesloeg? Het leek alsof Mirabella haar gedachten raadde.

‘Ik weet niet of ik een volgende koortsaanval nog zal doorstaan, daarom wil ik dit niet langer uitstellen.’

‘Wat bedoel je, mama?’

‘Ik wil jullie iets geven waarmee jullie een onbezorgde toekomst tegemoet kunnen gaan,’ begon Mirabella. ‘Maak de kist naast je eens open, Michaël.’

‘Daar zitten toch alleen dekens en beddengoed in, mama,’ zei Angelina.

‘Die moeten jullie er eerst allemaal uithalen.’ Mirabella hoestte vreselijk, zweetdruppels parelden op haar voorhoofd.

Angelina keek haar broer vragend aan. Raakte hun moeder toch een beetje de weg kwijt? Michaël trok zijn wenkbrauwen op en begon de kist zwijgend leeg te halen: dekens, bedlinnen, handdoeken, wat oude kleren, een grauwgrijze monnikspij. Hij stapelde alles op een kleinere kist aan het voeteneind van het bed.

‘Hij is leeg,’ zei hij ten slotte.

‘Dat denk je maar. Haal eens een mes, of iets anders waarmee je de bodem los kunt wrikken.’

Angelina liep naar de keuken en kwam even later terug met een vleesmes.

Mirabella was weer op haar rug gaan liggen en tilde haar hoofd op. ‘Nu moet je de bodemplaaf eruit halen.’ Stil lag ze te wachten tot Michaël had gedaan wat hem was opgedragen.

‘Een dubbele bodem,’ zei hij verrast, terwijl hij een plank tegen de zijkant van de kist zette.

Angelina wierp een nieuwsgierige blik in de kist. Op de bodem lag een juten zak, netjes opgevouwen. Ernaast een dubbelgevouwen omslagdoek van een dure kwaliteit, die haar bekend voorkwam.

‘Laat die zak maar liggen. Die kun je later weggooien. Leg die doek eens hier neer, voorzichtig, want er mag niets uitvallen.’ Ze wees op haar borst. Praten kostte haar steeds meer moeite, soms was ze nauwelijks te verstaan.

‘Wil je niet eerst even slapen? Dit kan ook later nog,’ stelde Angelina voor.

Mirabella schudde haar hoofd en haalde haar tong langs haar gebarsten lippen. Terwijl Michaël de doek op haar borst legde, zette Angelina de drinkbeker aan haar moeders lippen. Mirabella keek haar kinderen om beurten aan en glimlachte.

‘Hier heb ik heel mijn leven op gewacht. Sla de doek eens helemaal open, Angelina. Alleen maar kijken, niets zeggen.’

Dat laatste had ze niet hoeven zeggen. Ze waren met stomheid geslagen toen ze een crucifix van goud zagen liggen, waarvan de bovenste drie uiteinden waren afgezet met groene edelstenen. Christus’ doornenkroon zat vol met kleine steentjes die ondanks het zwakke licht in de kamer fel schitterden. Ernaast lag een prachtig bewerkt sieraad met een grote, blauwe edelsteen erin. Er zat een leren bandje aan, waarmee het om de hals of op het voorhoofd van een vrouw kon worden bevestigd. De vier losse steentjes die ernaast lagen, twee rode en twee doorzichtige, vielen in het niet bij de twee grote sieraden.

In Angelina’s hoofd gonsde het. Het was dus toch waar! Haar moeder had dit uit het Vaticaan gestolen en hierom hadden ze uit Rome moeten vluchten. Ze herinnerde zich nog goed hoe haar moeder met een juten zak – de zak die nu onder in de kist lag, nam ze aan – uit het atelier van Michelangelo was gevlucht. Kort daarna kwamen gerechtsdienaren het atelier doorzoeken. Ze hadden haar vragen gesteld, waarop ze het antwoord soms best wist. Toch had ze niets gezegd.

‘Begrijpen jullie nu waarom ik niet alles kon opbiechten?’ hoorde ze Mirabella vragen.

‘Niet echt,’ zei Michaël. ‘Jij wel, Angelina?’

Angelina knikte. Haar ogen stonden vol tranen. Moest ze hem nu gaan vertellen dat hun moeder een dievegge was? Mirabella was haar voor.

‘Deze kostbaarheden komen uit het Vaticaan,’ fluisterde ze. ‘Ik heb ze meegenomen omdat ik er recht op had.’ Hortend haalde

ze adem en ze slikte moeizaam. ‘De paus van wie dit is geweest had een grote schuld bij mij. Ik heb meegenomen waar ik recht op had,’ herhaalde ze.

Haar stem werd zwakker, haar lichaam beefde. Haar handen zochten die van haar kinderen. Een nieuwe hoestbui maakte haar het spreken onmogelijk.

‘Ik ben geen dief, God is mijn getuige,’ zei ze met haar laatste adem. Zacht kneep ze in de handen van haar kinderen. Haar hoofd viel opzij in het kussen, het licht in haar ogen doofde.

Mirabella werd in alle stilte begraven, zonder wenende klaagvrouwen en zonder rouwprocessie van familie en vrienden achter de baar. Die werd door Michaël en twee doodgravers de heuvel naar de San Miniato al Monte op gedragen. Mirabella had er zelf bij Angelina op aangedrongen om op de begraafplaats naast die oude kerk begraven te worden. ‘Voor eeuwig in de veilige armen, die ik te kort om me heen heb gevoeld,’ waren haar geheimzinnige woorden geweest.

Angelina onderdrukte haar ergernis toen de pastoor tijdens de plechtigheden in de kerk zijn gebeden plichtmatig afraffelde en de doodgravers veel te snel opdroeg de kist naar buiten te dragen. Ook al had hij misschien van de omstreden reputatie van Mirabella gehoord, dat mocht zijn optreden tijdens de uitvaart niet beïnvloeden.

Terwijl ze door een poort de ommuurde begraafplaats op liep – ze was de enige die de baar volgde – drukte haar verdriet loodzwaar op haar schouders. Haar moeder was mensen om haar heen altijd vriendelijk en open tegemoet getreden, en had altijd meegegaan in uitvaartprocessies van buurtbewoners. Maar tijdens háár laatste tocht liet iedereen haar in de steek. Dat had ze niet verdiend.

Door haar tranen heen keek ze naar de grafstenen en kruisbeelden waar ze langsliepen. Mirabella had een graf aan de buitenkant gekocht, vlak bij de muur, die hier zo laag was dat het uitzicht op

de domkoepel en de eromheen liggende stad er niet door werd bemermd. Degene die de muur had ontworpen, had daar blijkbaar goed over nagedacht.

De volgende dag ruimde ze samen met Michaël de slaapkamer van hun moeder op. Aanvankelijk zeiden ze niet veel, omdat ze zich geen raad wisten met de leegte en ze allebei in gedachten verzonken waren.

‘Weet jij hoe ze het voor elkaar heeft gekregen om die kostbare dingen uit het Vaticaan te stelen?’ vroeg Michaël ineens. ‘Julie woonden toen toch in het atelier van Michelangelo?’

Angelina ging op de kist zitten. ‘Niet precies. Ik weet alleen dat hij ervoor heeft gezorgd dat ze daar binnenkwam. Hij had er een reden voor, meer weet ik er niet van.’

‘En toen heeft ze die kostbaarheden gestolen en is er nog mee weggekomen ook?’ Het ongeloof klonk in zijn stem door.

‘Ja. Ik heb zelf gezien dat ze met de juten zak die in de kist ligt uit het atelier vluchtte, vlak voordat de gerechtsdienaren binnenvielen. Ik stond te poseren, daarom weet ik het nog zo goed. Een paar dagen later zijn we uit Rome gevlucht.’

‘Geloof je wat mama zei? Dat ze er recht op had?’

Angelina keek hem verwijtend aan. ‘Geloof jij dat iemand in het zicht van de dood nog liegt?’

Michaël schudde zijn hoofd. Hij staaarde peinzend voor zich uit. ‘Ik ben geen dief. God is mijn getuige,’ zei hij zacht. ‘Dat waren haar laatste woorden. Wist je trouwens dat de muur rond de begraafplaats waar ze ligt door Michelangelo Buonarroti is ontworpen?’

Angelina verstijfde. Tranen welden op zonder dat ze die kon tegenhouden. *Armen die ik te kort om me heen heb gevoeld.* Opeens begreep ze die woorden, begreep ze waarom hun moeder juist op dat kerkhof begraven wilde worden.

Michaël keek haar verbaasd aan. ‘Wat is er? Heb ik iets verkeerd gezegd?’

‘Nee, hoor. Ik moest denken aan iets wat mama me heeft verteld.’ Angelina veegde haar tranen weg en keek haar broer aan. ‘Volgens mij was ze stapelgek op Michelangelo, maar hij niet op haar.’

‘Ik had nog zo graag van haar gehoord wie mijn vader is, maar het zal wel eeuwig een raadsel blijven door wie ik verwekt ben.’

‘Ik weet ook niet wie mijn vader is. Zullen we het er alsjeblieft niet meer over hebben?’

‘Nog een ding: hoe heeft mama het zo kunnen regelen dat Buonarroti onze officiële naam is geworden?’

‘Ook in deze stad knippen beambten weleens een oogje dicht als er edelstenen flonkeren.’

‘Dat had ik niet eens hoeven vragen.’ Hij keek zijn zus aan. ‘Dat is met alles zo, en daardoor kunnen we ergens anders een nieuw leven opbouwen.’

Angelina schrok, ook al had hij iets gezegd wat ze eigenlijk al wist. ‘Je wilt hier weggaan? Waar naartoe?’

‘Naar Rome.’ Het klonk heel beslist. ‘Daar kunnen we helemaal opnieuw beginnen.’

‘Maar we kennen er niemand,’ wierp Angelina tegen.

‘Dat is niet helemaal waar. Lucille, met wie mama hierheen is gevlucht, woont daar nu toch?’

‘Ja. Met Ariane. Dat was mijn vriendinnetje.’ Er speelde een glimlach om haar mond.

‘Denk jij dat ze ons wil helpen?’

‘Waarom niet? Ze kende mama heel goed en ze hadden weinig geheimen voor elkaar. Het zal alleen niet makkelijk zijn om haar te vinden.’